

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szelényi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KOZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók

Szocialisták Borsodvármegyében.

Borsodvármegye még ekkoráig mentes volt attól a veszélyes áramlattól, melyet agrár szocializmusnak neveznek s mely szerte az országban különösen az alföldön valósággal féltelenkedik. Ma már — sajnálattal kell konstatálnunk — Borsodvármegye földjére is áthozták ennek a felforgató eszmének a maszlagát.

A szomszéd Szabolcsmegyéből jöttek át a Tiszán egyszerű juh-nyíró emberek, a kik — től lévén — nem nyírták meg a juhokat, hanem Tisza-Kesziben embereket nyírtak meg, illetőleg embereket forgattak ki becsületes, józan gondolkozásukból. Juh-nyíró olló helyett a veszedelmes röpíratoknak minden fajtáját hozták magukkal s megmételyeztek azokkal a lelkeket.

Czél azonban még ekkoráig nem érhettek, mert *Feyér* Endre főszolgabíró mihamar észrevette a szűrös apostolok garázdálkodását, jelentést tett nyomban dr. *Tarnay* Gyula alispánnak, a ki azonnal megtette a szigorú intézkedéseket, a mely intézkedéseknek nemcsak az lett az eredménye, hogy a „czuczlista“ apostolokat szűröstül-bőröstül átették a Tisza tulsó partjára, hanem az is, hogy legalább egy időre elment a kedvök attól, hogy Borsodvármegye földjére ismét átjöjjenek.

A baj tehát Borsodvármegyében ma még nem nagy. A szabolesi földosztók még ekkoráig se a Dobozy, se a Komjáthy, se a Garas, se a Deák, se a Karácsosdy birtokát nem osztották el egymás között. De elég az, hogy a baj megvan. És ezzel a bajjal úgy a hatóságoknak, mint a társadalom összes tényezőinek számolniuk kell. A nép itt is szegény és a szegénység nagyon jó talaj arra nézve, hogy abban a belévetett veszedelmes tanok gyorsan és biztosan kikeljenek.

Mi hát a teendő?

Legelső kötelessége a hatóságoknak az, hogy az izgatókat lehetőleg távol tartásuk a néptől, mert — őszintén szólva — azok a bajok, melyeket az izgatók hirdetnek — legnagyobb részben *valóságos* bajok s a nép örömmel áll azok táborába, a kik az ő baján segíteni akar-

nak. Az izgatás talaját, tehát azzal kell elvonni, hogy *segítsünk a nép valóságos bajain.*

Ha ezeket az intézkedéseket idejekorán meg nem tesszük, elmérgeződhetik a dolog s vármegyénk is éppúgy színhelye lehet a zendülésnek, mint a többi vármegyék.

Isten óvja meg vármegyénket ettől a csapástól, attól a rettenetes jelenettől, a mikor a szegény elbolondított nép szemközt áll a csendőrséggel vagy a katonasággal, a mely nem érti a tréfát.

Mi a baj elhárítására legfőbb eszköznek tartjuk magának a népnek felvilágosítását. Lelkeszek, tanítók, jegyzők és a községek felvilágosított gondolkozásu, értelmes emberei legtöbbet tehetnek e tekintetben.

Meg kell a népnek magyarázni, hogy az ő sanyarú helyzetét és nyomoruságos sorsát mindenki ismeri, de lehetetlen az ő ügyét úgy elintézni, hogy megszüntessük a jogállamot és hogy az egyik osztály pillanatnyi jobbléteért föláldozzuk a többi osztályok biztonságát, polgári, emberi jogait.

Tetszetős lehet a tudatlanok előtt a „földosztás“ elmélete, de önkénytelenül éreznie kell a föltűzött kommunistáknak is, hogy a tulajdon szentségét kötelessége megvédelmezni az államnak, ha másképp nem lehetne, katonai erővel is.

Aggályosabb a „földosztás“ bolondságánál is, a mit Baranyamegyéből jelentenek, hogy a nép vadul és rákoncezatlanul tüntetett a pap ellen, ki okos és békitő szóval hirdeti a templomi szószékről, hogy a nép munkában, szorgalomban, mérsékletben keresse a szegénységének ellenszerét és ne a mások vagyonának elkobzásában, mert ennek kísérlete a börtönbe és a pokolba vezet.

Szörnyű és megdöbbentő dolog, hogy a lelkipásztornak ezt a figyelmeztetését rakoncátlan ordítózással fogadja a nép és a templomnak, a misének kigunyolásával, szóval oly istentelen módon, mely eddig szerencsére teljesen idegen volt a népnél, mert vallását és templomát mindenek fölött tisztelte.

Mélységes és kétségbeejtő jele az elvadulásnak, hogy immár a vallás igéivel is szembeállítják az izgatók durva jel-

szavait és meg kell gondolnia mindenkinek, hogy ezentúl már csak a legvadabb anarchia következhetik, ha idejekorán meg nem állítják azt a gyalázatos izgatást, mely fokozódott kiterjedést ölt országszerte.

Magukra a nép értelmesebb embereire várakozik a földadat, hogy erélyesen tiltakozzanak a hazátlan, nemzetközi izgatók szereplése és meghallgatása ellen — hogy minden befolyásukat érvényesítsék a nép felrevezetése ellen. Saját vezetőit a nép szívesen követi bizalommal és megnyugvással és idejekorán való föllépéssel ez a befolyás többet ér, többet használ a Mannlicher puskáknál, melyeknek már csak véres áldozatai vannak.

De természetesen az ultima ratió sem kerülhető el a végső esetekben és épp azért, amennyire lehetséges, meg kell előzni a végső eseteket.

A tömegek erőszakoskodása ellen pedig itt-ott fölmerülhet bár az ultima ratióval való fenyegetés szüksége, tulajdonképpen még arra is a közérdek és kormányzati kötelesség, hogy mérsékelni kell az idej nyomoruságos esztendő inségét, mert a szegénység, a kenyér hiánya ma a legveszedelmesebb izgató Magyarországon.

Még egyszer a privatárol.

A levél- és rendelet-gyártó miniszter: dr. *Wlassics* Gyula megint egy új rendelettel adta tanjelét a magyar tanárok iránt érzett jóindulatának. Az ő ukázai lehetnek helyesek, vagy helytelenek, de megvan egy állandó jellemvonásuk az, t. i. hogy mindég a magyar tanárság érdekei ellen irányulnak.

Alighogy a pénzüntézetekből kiharancsolta egy ukázzal a tanárokat, már kész a másodikkal is, mely a középiskolai tanárságnak *egy nem létező* jövedelem-forrását, a privatórák adását támadja meg. Természetesen, mi csak mosolygunk a miniszter ur batáratlan jóindulatán. Hisz' a mi nem létezik, azt az isten sem veheti el. Ugy vagyunk a bodor fűrtös miniszter irántunk való jóakaratomak ezen legújabb megnyilatkozásával, mint mikor az üres zsebű embert megállítják az „életedet, vagy pénzedet“ kiáltással s a humorát és bátorságát el nem veszítő

Hölle J. M. Prince
of Waller sec

pezsgője

1 nagy üveg 2 frt 20 kr., egy fél üveg 1 frt 20 kr., egy pohár 25 kr.

Főraktár a **Megay Róbert** cukrászdájában Miskolczon,

főüzlet Széchenyi-utca 26., fiók-üzlet Erzsébet-tér. — Minden harminczadik üveg dugója, a mely beégetéssel van megjelölve, egy tiz koronás arannyal váitatik be.

utas kaczagva fordítja ki üres zsebeit a fel-sült megtámadónak.

Miniszter ur, nagy jóakarónk! mi kaczagva rázzuk önnek, ugynevezett kegyelmes urunknak a mi priváta jövedelemtől, de egyébképpen is *teljesen üres zsebeinket*.

Máskülönbén köszönjük exellenciádnak e legujabb kegyelmes *szándékát*. Legyen meggyőződve róla, hogy nevét minden este imánkba foglaljuk és szent ereklje gyanánt hagyjuk át utódainknak.

Nálunk minden közoktatási minister tétének van valami sajátságos karakteristikumja. A mit br. *Eötvös* meg nem alkotott, *Trefort* meg nem épített s *Wlassich* határtalan jó szándéka a tanárok zsebéből rendeletekkel ki nem szedett, az ezután sem lesz megalkotva, megépítve és elszedve. Hisz' mindenik tökéletes volt abban, a mi az ő miniszterségét jellemezte.

Én nem hiszem, hogy Magyarországon volna ma már egyetlen középiskola, hol a tanárok privát órákat adnának. S ha *Wlassich* Ő kegyelmessége mégis szükségét érezte egy teljesen felesleges rendelet kibocsátásának, ez csak abból a határtalan jó indulatból fakad, mely a fűrtös fő belsejét, agyvelejének minden idegsejtjét annyira te-líti. Hálásak is vagyunk érte. Köszönjük u. n. kegyelmes ur, nagyon köszönjük!

Talán abban a gyanuban méltóztatik élni, hogy mi a privát órák rég idejét mult uzussát visszaállítani óhajtjuk? Talán ez a gyanu vezette a legujabb rendeletet megal-kotó áldott kezeket? Legyen nyugodt exel-lenciád, igaz, hogy nagyon rá vagyunk szorulva a piczulára, de önértetünket ne sértse azzal, hogy kezünk utána nyul az olyan pénznek, melyhez a gyanunak a leg-kisebb árnya is hozzá férhet. Igaz, óh jó-akaratu kegyelmes úr, hogy számtalanszor köménymagleves mellé ülünk le, de hát jobb izü az nekünk, mint holmi meggyanusított privát órák árából asztalunkra kerülő pe-csenye. A szegénység kellemetlen bár, de utóvégre is önmagában senkire sem meg-

gyalázó. S isten bizony nem ártana, ha nagy méltóságodék ott az országház táján olyan kényesek volnának az incompatibilis pénz-ekre, mint mi szegény emberek. Miért nem akarnak nekünk jó példával világítani, hisz' az országházban grasszáló proviziósok nem olyan kényesek a pénz eredetére. Lám, nem nálunk, de az ilyen dugszagdagoknál kel-nének el kegyelmességnek nálunk egészen fölösleges rendeletei.

Soha se tessék hát kétségbe esni a mi ;uritáságunk miatt és soha se tessék man-kóval megkínálni az erkölcsileg éplábuakat. Sőt, minister ur, *mi egyenesen kikérjük ma-gunknak, hogy ilyen rendeletekkel a közönség előtt minket pellengére állítsanak*.

Nem, minister ur, nekünk nem kell a provizió-féle, de ott az országház táján az önök istápjai annyira benne leledzenek, hogy önök előtt a „Tetemre hívás” írója szerint már mindenki: „gyanus, a ki él”. Látja minister ur, a kit provizió lovagok támogatása tart a hatalom polczán, az már az egész világot egy provizió bandának nézi. Pedig nincs igaza.

Mert mi a tisztességünket féltékenyen óvjuk a nagyméltóságod rendeletei nélkül is. Régen, ugy a 60-as években mikor még a tanár fize-tése a kanászoké és káplánoké között középen ingadozott, megtörtént az én egyik, már régen elpihent tanárommal is az a malór, hogy a leggyengébb tanulóársaim egyikének apjától elfogadott egy hizott disznót. Persze, ezt meg-tudta a deákság. Az én tanulóársam ezután egyszerre csodálatosan megváltozott; kezdett igen szépeket felelni. Nehéz eldönteni, hogy a saját szorgalmának vagy a disznónak volt-e nagyobb része a tudásában, de tény, hogy a csekély fizetéssel és öt gyermekkel nyomorgó öreg tanár a notesze fölé hajolva, „igen jól van fiám, igen jól!” kifejezések mellett írta be neki a jó kalkulusokat. A gaznebulok gonosz kárörömmel tekintettek össze és elég hallhatóan zugták az öreg tanár fülébe: „a disznó! a disznó!” Az öreg elpirult és idő kellett, míg fölvehette a fejét, hogy szembe merjen nézni a tanítványaival.

Minister ur, mi pirulás nélkül nézünk farkas-szemét nem a tanítványainkkal, de a minket sértegető rendeleteivel is! S ha pirulunk, nem a tetteinkért, de nagyméltóságodnak önmagához és hozzánk egyaránt méltatlan gyanusításáért kell szégyenkezniünk.

Hanem azt elvárhatnánk talán kegyelmes-ségedtől, hogy minket, tanárokat *kifosztogatni ne engedjen*. Mert fosztogatnak ám, még pedig a nagyméltóságod tudtával, bele-egyezésével és legkegyelmesebb elnzésével. Mert miféle dolog az, a mit önök például a *nyugdíj-üggyel* üznek? E sorok írója, mint okleveles középiskolai tanár évekig néptanítóskodott. Innen átlépett a polgári iskolához, s a polgáriból később a közép-iskolához. Mint néptanítónak és polgári iskolai tanítónak nyugdíjilleték fejében lehuzták közel kétszáz forintját s *ez összeget teljesen elveszítette, mert hiába kérelmezett, nem számították be középiskolai tanári nyugdíjába*. Elvesztette a polgári iskolánál befizetett összegeit minden tanár, a ki innen a közép-iskolához átlépett, pedig nagyon sokan vol-tunk ilyenek. S vajjon miféle czimen? Azon, hogy ezeket az alapokat *mind külön keze-lik (!)* és nehéz az átszámítás. Ugy-e szép indok?! Az átszámítás és átutalásnak a bu-reau embereire való kényelmetlenségeért veszítsünk el mi, szegény emberek egy nagy summa pénzt. *Miért nem akar és nem tud ezen segíteni kegyelmes úr, hisz' itt csak igazságot kérünk és nem egyebet?* Hát csak ostora van számunkra, de igazságérzete és jóakarata nincs? Hiszen, ha egy biztosító intézetbe valaki belép s évek mulva a biz-tositást fizetni nem tudja, a biztosító társu-lat még az esetben is visszaadja az összeg egy részét. *Hát az állam a keze közé került szerencsétlen emberekkel szemben csudarabbul jár el, mint egy nyereszkesedésre alakult vál-lalat?* Ne csodálkozzék oh kegyelmesnek nevezett urunk, hogy az állam fogalma ben-nünk lelkesedést nem ébreszt, sőt isten bü-nül ne vegye, de olykor undort és csömört érzünk, ha ezt a szót halljuk kiejteni. Mi

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Rákóczy szolgája.

Rodostói tengerparton szörnyű nagy a lárma,
Messze hallik a sok török gonyos kaczagása.
A lányoknak, asszonyoknak lecsuszik fejről...
Le a nevetéstől
A hófehér fátyol.
A műezsim elfelejti
Allahot dicsérni
A mecset tornyáról.

Rodostói hajlékukba mind megérkezének
Rákóczy vezér és a hú bujdosó vitézek.
Együtt voltak, csak a magyar föld volt tőlük távol,
Meg Rákóczy ősz szolgája: — a jó öreg Gábor.

Partra szálláskor elmaradt tőlük a vén szolgál
Miért nem jött valjon együtt velök otthonukba?
„Baja esett a szegénynek, ... meg kellene nézni?!“
Szól a vezér: „nézz utána, jó fiám, Bercsényi!”

Ez elindul s amint kiér a tenger partjára
Megzavarja valójában a nagy zshivaj s lárma.
„Min mulate csócselék nép, nézzük meg csak nyomba,
Te vagy Gábor?! mi bajod van? mondsza öreg szolgál?”

Gábor apó nem hederit a csócselék-népre,
Oda borúl, oda roskad Bercsényi keblére, ...
Könny könnyre gyül az örömtől untalan szemében...
Színehagyott keszkenőcskét szorongat kezében:

„Én jó uram! megtaláltam kincsem, boldogságom
Éjjelenként meg nem szállna nélküle az álom.

Midőn elhagytuk gályánkat s ki a partra szálltam,
Keszkenőmet elvesztettem, ... óh de megtaláltam*...
*

És kibontja keszkenőjét, félve kitakarja
A sok török gonykaczagját nem látja, nem hallja...
A lányoknak, asszonyoknak lecsuszik fejről,
Le a nevetéstől
A hófehér fátyol.
Hogyne! hisz' a keszkenőben
Csak egy marék rög van
Szép Magyarországból!

Putnoki Béla.

Leány és fiu.

— Tudományos megfigyelés az anyakönyvvezetői hivatalban. —

Igen szép és kedély vidámitó tanulmányo-
kat lehet tenni egy hivatalban, ahova min-
den örömhirt, a mi a családi életben elő-
fordul, behordanak az emberek. Behordják
oda egyuttal a gyászokat is, azonban ez a
szomorúság most az esztendő elején essék
távol ezen cikktől és mindenkitől (aki ol-
vassa és aki nem olvassa,) csak a szép, jó
és családi jelentéseket szállító emberekről
kiván ezen írás megemlékezni azon tanul-
mány nyomán, melyet a szóban levő hiva-
tal főnöke idők multával tett és arról némi
magyarázatot adott.

Mindig csüng valaki itt a bilincsen Ez
jön születési hirrel, az esküvőre jelenti ma-
gát és egyik jön, a másik megy, sokszor
öten hatan egyszerre ide-oda. S mind szembe
áll az anyakönyvvezetővel, ez a férfiu min-
den jövevény arcját látja és megfigyeli.
Meg kell figyelnie, akarja — nem akarja,
de ő akarja is, mert ez neki lelki szórako-
zás. Az is. Kis ideig alulirott is élvezte és
belegyőződött abba, hogy ez, ezeket az
embereket, akik családi örömeiket jelentenek,
nagyon érdemes nézni, figyelni és hallgatni.

Az anyakönyvvezető, aki ezeket az arco-
kat mindig látja, megismeri már őket mind,
mintha testvérek volnának: csodálatosan
egyformák ezek. Egyformák, igen is, azon-
ban ne úgy tessék érteni, hogy mind szöke-
tán, avagy fekete, vagy talán az arányokban
egyformák és *boldog* arcok... Ezek egy-
formák azon vonásokban, melyeket a benső
örömeinek és érzésnek a láthatatlan piktor
rajzol rá az arcokra... Valami közös
vonás ez, alig üt el egyik a másiktól: valami
fényesség a szemekben, valami ragyogás az ar-
czon — az öröm teljessége szerint fokozódva.

Kitalálni, hogy valaki szomorúságot hoz
és jelent, óh, biz ebbe nincsen semmi kunszt.
Ámbár jönnek emberek és asszonyok itt-ott,

nem érzünk magunkban semmi hivatást arra, hogy ilyen állam szeretetére neveljük az ifjúságot. Főképp, mikor gonosz szándékkal a zsebünket kerületi és belenyúl az olyan pénz után, mely nem az övé.

Miért nem tesz valamit méltóságod arra, hogy bár a polgári iskolánál befizetett pénzünket a közéletanodai nyugdíjba beszámítsák? Miért engedi, hogy a csekély fizetésből élni aligtudó embereket jogtalanul fosztogassák? Miért nem ir ezek érdekébe csak egy sorocskát? A felelet egyszerű. *Kegyetlenséged el van telve a tanárok érdekei iránt rosszakarattal, mint dicsőült elődje, a gógtól kiállhatatlan Csáky, a ki tárczáját kötötte ahhoz, hogy az éhen-halással küzködő néptanítók fizetését 500 frtra valahogy fel ne emeljék.*

Nem is várunk mi semmit a bodros koponyából, sőt várjuk a javunkra irányuló hasonló szabásu újabb rendeleteket, melyek egyikében a nagyméltóságod mindenre kiterjedő figyelme, kétségkívül majd elrendeli, hogy jövőre a tanítványok konyakos üvegeket és tintatartókat a tanárok nevenapjára ne vegyenek. Ez egy rendelethez aztán csakugyan hálásak leszünk, mert így talán megmenekülünk az íróasztalunkat elborító fölös tintatartóktól s a sifonok tetején hemzsegő üres konyakos üvegektől, melyeket megpillantva, önkénytelen eszünkbe jut nyomorúságos tanári mivoltunk. Igen! eszünkbe jut, hogy a nagyméltóságod atyai szeretetének terebélyes fája alatt kell hűsölnünk. Milyen felemelő ez a kebelre!

Várjuk, szívszakadva várjuk, nagyméltóságodnak a tintatartók és konyakos üvegek ellen irányuló legeslegújabb rendeletét. Tartunk azonban tőle, hogy nagyméltóságod collegája, a hasonló nagyszabásu terveken töprengő kereskedelmi miniszter ő ujdón sült bárósága, az üveg-ipart fenyegető ezen veszedelem ellen majd interveniál

-n.

Váltó-lejárt.

Kétségbevonhatlan, hogy korunk társadalmi igényei éppen nem állnak arányban a keresettel. Rendesen többet adunk ki, mint a mennyit beveszünk; könnyelműbbek vagyunk, mint elődeink voltak, a miért is manapság a rendes üzleti uton ritkán gazdagszik meg valaki.

S ez az idők jele. Sokan leledzenek ezen bajban, s bele is vesznek miatta, mert a számtalan fizetéseképtelenség, melyek nap-nap mellett közzétételnek, mindmegannyi megszomorító jelensége a mai kornak.

Igaz, hogy a pangásnak indult ipar és kereskedelem sok embert vitt már a tönk szélére, csak hogy ez nem az egyedüli oka a sok bukásnak.

A fényűzés, az élvehajászat, a könnyelműség az, a mely társadalmi életünkön, mint valami járvány pusztít.

Lássuk csak közelebbről: Ha valaki üzletet nyit, persze rendesen hitelre, a legelső dolga az, hogy urat játszék. Fényes lakást tart és minden mulatságban részt vesz, azon czim alatt, hogy megismerkedjék, de tulajdonképpen azért, hogy mulathasson. Pénze van, mert a mit a boltban napi bevételképen bevesz, arról azt képzeli, hogy az mind az övé. Az élvehajászat, a könnyelműség arra vezeti, hogy újabb és újabb s minél értékesebb megrendeléseket eszközöljön, meg nem gondolván, hogy nem tévén eleget a régi kötelezettségének, az újabb megrendelések csak tartozásait növelik. „Három hónap mulva fizetendő”, így kezdődik a bevezető kötelezettség, melynek, ha eleget nem tehet, következik a foglalás, a biztosítás, a zárlat — és mindennek a vége.

De hogyan fizessen három hónap mulva, ha olyan nagy igényei vannak és olyan fényűző életmódot folytat, hogy a napi bevétel sem elégséges s hogy annak kielégítésére még újabb adósságokat is kénytelen csinálni! Hátha még családról is kell gondoskodni, drága bolthelyiséget tartani, gyakran fölösleges személyzetet fizetni, csoda-e akkor,

hogy megakad a fizetéssel és erre képtelennek kell magát nyilvánítania?

Korunk szokásai és igényei sok esetben előmozdítják a bukást, de igen gyakran azon körülmény, hogy a divatnak alávetett cikkekkel kell tartani. Ezen cikkek azután raktáron maradnak, kimennek a divatból, értéküket veszítik és a végeladás napirendjére térnek, a hol beszerzési áron alul eladatnak, a mivel sem a hitelező, sem a vevő nem törődik, sőt az utóbbi még örül neki, hogy jutányos áron juthatott hozzájuk.

Sok üzletember azon képzeletben él, miképpen okvetetlenül szükséges, hogy ismeretség kedvéért sokat mozogjon a társaságban, hogy minden mulatságban résztvegyen, a vendéglőket, kávéházakat sűrűn látogassa, szóval sokat mulasson és sok pénzt költson. Igaz, hogy ily módon sok emberrel jön érintkezésbe ismeretéseket köt, de ebből még nem következik, hogy vevőket is szerez, legalább nem annyit, a mennyi a tett költséggel felér. A tapasztalás legalább azt bizonyítja, hogy az olyan üzletemberek, a kik mindenütt megfordulnak, mulatnak és költenek, mihamarább beadják a kulcsot.

Azon kereskedő, a ki manapság üzletet nyit és talán kétezer forint fölött rendelkezik, legalább is nyolcz, tizezer forintnyi hitelt vesz igénybe, hogy nagy háztartást vezethessen, hogy az urat adhassa. A következmények el nem maradnak és csakhamar bekövetkezik a határidő „Három hónap mulva fizetendő.” Ekkor azután Pontius Pilátushoz fut, hogy a szükséges összeget megszerezze, új adósságot csinál, hogy a régit betömhesse, mert különben bekövetkezik a katasztrófa — s akkor még mindig szerencse, ha csak valami ideiglenes „fizetéseképtelenség” áll be, sőt nem a legnagyobb szerencsétlenség, ha csődbe kerül, mert sok esetben a büntető törvénynek is közbe kell lépnie, a mi azután moraliter is tönkre tesz sok jobb sorsra méltó existenciát s pedig egyedül az élvehajászat, a könnyelműség, a rossz számtás révén.

akik némi vidámsággal vegyes hangon és képpel jelentenek — halált. Azoknak szól ez, a kik terhére voltak másoknak öregséggel, nyavalyával, bánattal. Előfordulnak ilyen dolgok, mint az anyakönyvvezető látja.

Az sem ördögösség, ha fiatal legény jó nevető szemekkel és kitalálja a hivatali ember, hogy ez im, jegyességet kihirdetni érkezik. Mi szólni valója volna vidám fiatal legénynek más ezen hivatalban? Hát ez se nagy tudomány? ezt kitalálni?

Azonban van itt valami, ami — már tudomány. Az arczisméhez bizvást föl lehet jegyezni, mint példát.

Hanem olyan jó, lélekbe látó szemek is kellenek hozzá, mint az anyakönyvvezető, aki egyszer, hogy alulirott látogatója volt, egy a szoba-ajtón belépő férfit rámutatott.

Ez a jövevény igen erős lépéssel jött, aztán hirtelen megállt az ajtónál, szétnézett és beljebb lépett. Valami szelidebb idegesség volt az arczán, olyan immel-ámmal lépegetett előbbre, míg odaért az anyakönyvvezető-helyettes asztala elé. Még oda állt valaki más is, tehát várakozott. Hátratette a kezét és egykedvűen nézett a plafonra. Majd az anyakönyvvezető tollajárását kísérte tekintetével, míg aztán rákerül a sor:

— Mi tetszik? — kérdi a hivatalnok.

Mi bent ülünk a belső szobában, nem halljuk, csak látjuk az embert, aki mósolyog, mikor szól, de némi kesernyés vonás metsződik rá a szája szögletére.

— Tudja-e, mit jelentett ez az ember? — szól hozzám az anyakönyvvezető.

— Hogy tudnám? Nem hallottam. Hisz ön se hallotta.

— De látom-

— Látja?

— Igen.

— Nos?

— Ezt a felesége — *lány-gyermekkel* ajándékozta meg.

Szép, ez nagyon szép.

— Ezeket az arczokat jól ismerem, — magyarázta az anyakönyvvezető és kért, hogy időzzek még tíz tizenöt percig ottan, mialatt én konstatáltam, hogy azon férfit, a ki leányt jelentett, nem látszott tulságos boldognak.

Néhány perc mulva egy másik ember jött. Csak úgy repült be utána az ajtószárnya s beszaladt. Fűrge, pedig milyen nehéz ember és milyen gömbölyű, nagy a képe, pedig az inkább hosszukás lenne egyébként. Olyan, mint a hold és a szája szögletében

nevetés nyujtózódik, a szeme ragyogón villog . . .

— Nézze ezt az embert.

— Látom.

Az most a hivatali asztal elé szaladt, ott izeg-mozog, mintha tánczra készülné, a hüvelyk ujjával és a mutatóval csettint egyet lent az asztal oldalánál, az arca egyre szélesedik, pirosodik és türelmetlen nagyon, de más van előtte, akivel vegeznie kell. Addig ő ott áll ragyogó képpel, mely meg van duzzadva az örömtől . . .

Ekkor megszólal az anyakönyvvezető:

— Meglássá, hogy ez *fiut jelent*.

— Magam is gondolom.

Mire hozzáteszi a hivatal Lavaterje:

— De *első fiut* . . .

S ime épen rája cseng a hangja odabent az embernek — *az első fiuról*.

A hivatali emberek már nem is kérdik, mit kívánnak, mindjárt azon kezdik!

— Mi a fiu neve?

Vagy:

— Hogy hívják a lányt?

Csak a bejelentő arczára néznek.

Ton—Csi.

Tehát nem a fényűzés, az élvhajhászat, a könnyelműség legyenek az üzletember tulajdonságai, hanem az egyszerű életmód, a takarékoság és számítás s akkor a rossz idők, az üzletek pangása dacára is meg fog élni és nyugodtan várhatja a jobb idők bekövetkezését.

Egy kereskedő.

— **Lánczi Leó szűzbeszéde.** Lánczi Leó, városunk északi kerületének országgyűlési képviselője szerdán tartotta szűz beszédét a képviselőházban. A „Borsodmegyei Lapok” azt állítja erről a beszédéről hogy az „nagyszabású” és „nagyhatású” volt. No hát képzeljek olvasóink ezt a „nagyszabású” és „nagyhatású” beszédet. Mindenki ismeri Miskolcra a Lánczi Leó akadozó, hebegő szónoki képességét; hogy ő szónoki képességei hatást érjen el, az a lehetetlenség-gel határos.

No, de hát mit mondott?

Azt mondta legelőször is, hogy a pénzügyi helyzettel meg van elégedve. Hát ez nagyon természetes. Ha még ő sem volna megelégedve, akkor ki volna megelégedett az országban? Hogy a kiadások összegét kerek *negyvenmillió forinttal emelik*, azt ő nem érzi meg, de megérzi ám az a szegény polgár, a kinek a párnáját, dunnáját most viszik el az adóba!

Lánczi Leó ezután megtámadta Ausztiát. Ki hallott ilyet? Ausztriát támadta meg azért, mert Ausztria pénzügyünkkel szemben agitációt folytat. Ebből azonban nem azt az egyedül helyes következtetést vonta le, hogy vájunk külön Ausztriától, hanem azt, hogy még jobban forrjunk össze a bennünket minden téren szipolyozó gonosz szomszédal. Ilyen a Lánczi-féle logika.

Ezután azt fejtegette, hogy közös vámterület mellett is lehet a magyar ipart fejleszteni. Új iparágak meghonosítására kell buzdítani a vállalkozó szellemű embereket. Könnyű ezeket mondani, de hol vannak mai időben a vállalkozó szellemű emberek? Hiszen Lánczi úr maga is elismeri, hogy nálunk a vállalkozó szellem még nagyon gyöngye lábba áll. Azután meg ismeri-e Lánczi úr a *sajó-szentpéteri üveg-gyár* szomorú történetét? Mi buktatta meg ezt a gyárat? Az osztrák verseny, melylyel a fejletlen magyar ipar sehol, semmi téren nem konkurálhat. A míg a közös vámterület fennáll, vagyis a míg az osztrák iparcikket vámmentesen lehet a magyar iparcikkre bocsátani; addig Magyarországon az ipar fejlesztéséről szó sem lehet.

Abban igazsága van Lánczi Leó urnak, hogy a szociális bajoknak egyik leghatásosabb gyógyszere az iparfejlesztés, mert agrár-szociális bajaink abból származnak, hogy a munkások az év nagy részében foglalkozás, munka híján szűkölködnek, az iparfejlesztés volna a kivándorlás ellen is a leghatásosabb gyógyszer. — De ha ezt így tudja Lánczi úr, akkor miért nem támogatja azt a politikát, a melyen az iparfejlesztés a legbiztosabban eszközölhető? Miért nem támogatja az önálló vámterület elvét?

Ilyen logikátlan és ingatag alapon nyugszik az egész beszéd, mely százszor elcsépelet gondolatoknak gyenge visszhangja.

Ugy olvastuk a fővárosi lapokból, hogy

Lánczi Leót beszéde végeztével sokan üdvözölték. Ez az üdvözlés azonban azt hisszük — nem a „nagy” szónoknak, hanem inkább a nagy pénzembernek, a bank-igazgatónak szólt. Mert hát a váltó! Oh az a váltó nagyon kellemes papíros. A ki pedig olyan nagy ur, hogy váltó helyett pénzt adhat, annak igen sok jó barátja van. A miniszterek és képviselők édeskés mosolylyal rázták Lánczi Leó kezét, még *Sima Ferencz* is... Derék, nagyon derék volt!

Gyümölcsészeti levelek.

VI.

Gyümölcstermelésünknek meg a községi faiskolák hiányánál is vannak nagyobb akadályai. Ezek közül én csak a legnagyobbra, az állandó, évenként megújuló hernyócsapásra akarok kiterjeszkedni, mert oda jutottunk, hogy ma-holnap nem a gyümölcs, de a hernyók kedvéért tenyészjük a gyümölcsfákat.

A hernyóknak három faja az, mely állandó veszedelmet képez a gyümölcstermelésre. Felföldön a galagonya-lepke és gyűrűs-pókok, alföldön az alma-moly, hernyó pusztítja gyümölcsfáinkat.

Az alma-moly hernyóját népünk pókhálós-hernyónak nevezi, minthogy a hernyók az ágak és levelek közé pókhálószerű szálakat szövik és ezek között tartózkodnak. A gyűrűs-pókok hernyóját a kék színű fejről és a rajta végig húzódó kék sávokról könnyű felismerni. Ez utóbbi hernyók nappal a fa lombján szanaszét legelésznek, este és reggel a fa vastagabb ágai között tömegesen összegyűlnek, mikor aztán egy rúdra kötött rongdarabbal könnyű őket szétörzsölni. Ezt a két hernyófajt, mert tömegesen találhatók együtt, nem nehéz elpusztítani.

A galagonya özöndék kiirtása még könnyebben sikerül, mint amazoké, minthogy ezt lepke, tojás és álcza állapotban egyaránt irthatjuk.

A május végén, június elején megjelenő fehér színű lepkék tömegesen szállnak a nedves helyekre, úgy, hogy pár százból álló csapat egy-egy pocsolya szélében nem ritka. Ezeket arra betanított gyermekek igen könnyen leverhetnek seprővel.

A pillangók tojásait az alma, körte, birsalma és galagonya fák leveleire rakják június hónapban. A nőstény 80—120 apró tojást rak a levél felszínére sűrűn egymás mellé. A pillangó tojások könnyen szembetűnő apró sárga foltokat képeznek a leveleken, melyeket a szemes kertész nagyon hamar észrevehet. E tojásokat ujjunkkal a földre lesodorjuk, a hol azok elpusztulnak. *Igy a hernyók irtását már tojás alakban megkezdhetjük.*

Ha a hernyók a tojásból kikelnek, együtt maradnak a levél felületén és maguk felett pókhálószerű szálakból szövetet készítenek, mely őket védi az állatok támadása, sőt némileg az eső ellen is. Ezeket a pókhálós foltokat könnyű észrevenni a levél-felületén s ha észrevettük a gonosztevőket, akkor a levél két szélét összehajtva és összenyomogatva, a kártékony jószágokat könnyen elpusztíthatjuk. *A pillangó-faj irtását tehát folytathatjuk egész nyáron át az apró hernyók pusztításával.*

Nyáron át a hernyók 4—5 levelet együttesen lelegelnek. Ha egy levelet elpusztítottak, az önmagától összezsugorodik. A hernyók ilyen levélről a szomszéd levélre másznak, azt is elpusztítják, de mielőtt a már elpusztított levelet elhagynák, annak nyelét pókhálószerű szöveggel körülveszik és az ághoz erősítik, úgy, hogy midőn a többi levelek lehullnak, ezek akkor sem eshetnek le, hanem az odaerősítő fonálról lefelé lógnak.

A kis hernyók már augusztus közepén felhagynak a legeléssel és az elpusztított,

összezsugorodott levelek közé behúzódnak. Itt aztán mindenik szövő mirigyével egy kis vékony tokot sző maga körül és teljes nyugalomban marad a következő tavaszig. Azaz, hogy még sem teljes a nyugalomuk, mert a vékony csőrű, fürge kis czinke állandóan zaklatja őket. Most egyik, majd a másik száraz levélhez repül és egymásután kiszedi, megeszi a téli álmát alvó hernyókat. Mióta azonban a flóbertezés napirenden van, azóta ezek a hasznos kis madarak is egyre ritkulnak. Kár, hogy törvény nem védi nálunk a hasznos, éneklő madarakat az emberek ostobasága és rombolási dühe ellen.

A hernyók irtását folytathatjuk augusztus, szeptember, október hónapokban is. Ilyenkor felismerni a pókhálószerű szálakon lógó leveleket a többiek között. Ezeket összegyűjtjük és elégetjük. Ha a fát egy kissé megmozdítjuk, rögtön szömünkbe tűnnek azok a lógó levelek, melyekben a hernyók már augusztus közepén begubózva várják a következő tavaszt. *A ki tehát nem akar télen dideregni a hernyószedés miatt, az jóformán elvégezheti nyár végén.* Levélhullás után még egyszer szemlét tart fái fölött s azt a kevés fészket is eltávolítja, mely esetleg a figyelmét addig még kikerülte.

Sokan tavaszra halasztják a hernyófészkek leszedését, a mi határozottan hiba. Mert a hernyók verőfényes tavaszi napokon elhagyják nappal a téli szállást, kiülnek sütkérezni az ágakra s ha ilyenkor szedi valaki a hernyó fészket, megtörténi, hogy meddő munkát végez és üres fészkeket éget el. A fán tanyázó hernyók nem pusztulnak el és tönkre teszik a gazda fát, jóllehet nincs a fán hernyófészkek.

A galagonya özöndék hernyóinak pusztítása a második évben kezdődik. A hernyók nagyra fejlődnek és sokat esznek. Gyakran pár hét alatt levéltelenül állnak előttünk a gyümölcsfák és csupasz ágaikat esdőleg nyújtják az ég felé, mintha ortalomért könyörögnének az éghez, melyet itt a földön nem találnak. Nem lehet szomorubb látvány, mint egy ilyen község, melynek összes gyümölcsfáját agyonkínózták a hernyók. Önkénytelenül felsőhajtunk a költővel: „Ime a szép tavasz kiesett az évből!”

Egyes ember a maga gyümölcsfáit hiába tisztítja a hernyófészektől, ha a szomszédja is ugyanezt meg nem teszi. Mert a falánk hernyók mihelyest lepusztították az egyik kertben a fát, átvándorolnak a szomszédnak még zöldben álló kertjébe és azt pusztítják tovább. Ha tehát a szomszédom meg nem teszi a maga kötelességét, én is kárt szenvedek miatta, nekem sem lesz több gyümölcsöm, mint neki.

A minisztérium minden évben kiadja a hernyó-irtási rendeletet, de arra sem hederít az országban senki se. Ezért évről-évre ismétlődik nálunk a hernyó-csapás. Tavaly is sok volt Miskolcra és környékén a hernyó, de az idén sem lesz kevesebb. Mert az adót könyörtelenül végrehajtják mindenkin; de az adóképességet növelő gyümölcsenyésztéssel, a hernyó-irtási rendelet foganatosításával itt senki sem törődik.

Ha valahol, úgy itt kellene drákói szigort alkalmazni. *Mert Magyarországon mindaddig gyümölcstermelésről komolyan beszélni nem lehet, míg a hernyó irtásra szigorú törvényeket nem hoznak s ezeket a törvényeket a legnagyobb szigorral végre nem hajtják.*

Higyjük és reméljük, hogy ez is valamikor elkövetkezik. Hisz' nem lehetetlen, hogy lesz olyan felfogás is a magyar közéletben, mikor a nép érdekeit figyelemre méltatják.

Addig azonban várjunk, türrünk és reméljünk. Mert egyebet úgy se igen tehet mai napság a magyar!

Cassiodorus.

H I R E K.

— **A gépgyárak igazgatója.** Förster Nándor lemondásával a magyar államvasutak gépgyárának és a diósgyőri vas- és aczélgyár igazgatójának személyében még nem történt megállapodás. Azt hangoztatják, hogy erre a fontos állásra *Thaly* Zsigmond királyi tanácsost, a budapest-balparti üzletvezetőt szemelték ki, ebben az esetben a budapest-balparti üzletvezetőség vezetésével *Görgey* László miskolci üzletvezetőt bizná meg.

— **Előadás a vármegye székházában.**

Miklós Ödön országgyűlési képviselő február hó 2-án délelőtt 9 órakor előadást fog tartani a párisi kiállításról a megyeházának nagytermében. A felolvasás iránt nemcsak Miskolcra, hanem egész Borsodvármegyében nagy érdeklődés nyilvánul. De nem is csoda. Egy világ kiállítás képe nagyon vonzó tárgy, kivált ha azt egy olyan szakférfi állítja előnkbe, mint *Miklós* Ödön. Az érdekes előadásra nemcsak férfiakat, hanem nőket is szívesen látunk.

— **A krétai kormányzó.** Most, a mikor a nagyhatalmak között oly ádáz versengés folyik a fölött, hogy ki legyen Kréta kormányzója s a mikor az orosz kormány mindent elkövet, hogy *György* görög herceg jelöltségének érvényt szerezzen, bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat az alábbi hír, a melyet megbízható kézből szereztünk. Krétai részről ugyanis a kormányzóságot felajánlották *Csáky Pallavicini Zsigmond* örgrófnak, vármegyénk földbirtokosának. Ugy tudjuk, hogy az örgróf kombinációba vételét török részről is szimpatikusan fogadják, csak az a kérdés, hogy a nagyhatalmak koncertjét sikerül-e ebben a kérdésben összehozni. *Pallavicini* örgróf különben jelenleg családjával Olaszországban *Via-Reggio*-ban tartózkodik s ott állandó összeköttetésben áll a pármai Bourbonokkal és az olasz arisztokráciával.

— **Az utolsó út.** Kellemei *Melzer* Béla cs. kir. kamarás s nyugalmazott honvédszár-alvezredes kihidegült hamvait kedden kísérték el utolsó útjára, a halál gyászos birodalmába. A temetés a polgári és katonai előkelőségeinek s az egész közönségnek óriási részvétele s fényes katonai pompával ment végbe. A diszes ravatalt egész virág-erdő borította. A temetési szertartást *Blazsejovszky* Ferencz apátplébános végezte infulában s öt pap segédletével. A szertartás után a diszes és remek kiviteli érezkoporsót a *Kompóthy* temetkezési intézete gyönyörű, négyfogatú s üveg gyászhintójára tették s megindult a gyászmenet, a közönség ezreitől kísérve, a gömőri pályaudvarra, a honnan a halottat elszállították Sajó-Örösrre, hol a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra. Az impozánsul fényes és nagyszerű temetést *Kompóthy* temetkezési intézete rendezte.

— **Virághullás.** Egy ifju élet semmisült meg korán, idő előtt. Városunk hölgykoszorújának egyik most nyíló virágát: *Szeremley* Luizát tépte le kegyetlen kezekkel a halál. A megronsolt családfőnek ez a reményteljes szép ága is letört tehát, mélységes bánatot hagyva a sors csapása alatt szenvedő családnak. Még föl sem száradt a könny, melyet a családapa elvesztése fölött hullattak, már is új áldozatot követelt a könyörtelen végzet. A csapások sulya alatt kesergő család bánatában fájó részvétellel osztozik városunk intelligens közönsége. Ez a részvét kísértéte tegnap délután a korán elhunyt kedves, szép leányt sirjába. A család által kiadott gyászjelentés a következő: Özv. *Szeremley* Lajosné, gyermekei *Szeremley* Gyula nevével, *Szeremley* Emil, *Szeremley* Pál és *Szeremley* Magda, továbbá özv. *Altman* Pálné, mint nagyanya úgy a maguk, mint a nagy számú rokonság nevében is a nagy csapástól megtört szívvel jelentik a hön szeretett kedves gyermek-, a legjobb testvér-, unoka és rokonnak *Szeremley* Luizának élete tavaszán 19 éves korában folyó hó 26-án reggeli 4 órakor, hosszú szenvedés után történt

csöndes elhunytát. A drága halottnak földi maradványai f. hó 28-án délután 3 órakor fognak a Városháztér 20-ik számú gyászházából az ev. ref. egyház szertartása szerint az avasi sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Miskolcz, 1898. január 26. — Áldás és béke lengjen drága porai fölött!

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter *Haan* József pozsonyi kir. kath. főgymnasiumi tanárt rendes tanárrá nevezte ki s a miskolci kir. kath. gymnasiumhoz áthelyezte.

— **Hymen.** A miskolci ügyvédi kar egyik kedvelt tagja dr. *Varga* Pál miskolci ügyvéd a napokban jegyet váltott özv. *Gergely* Imréné, szül. *Kozmári* Luiza úrnóval Gyöngyösön. — Hölgykoszorunk kedvelt tagját: *Wechsler* Mariska kisasszonyt, *Wechsler* Simon terménykereskedő kedves leányát eljegyezte *Székely* Marczel fővárosi építész. Eljenek az ifjú jegyes párok!

— **Esküvő.** *Halászy* József, tiszta-dorogmai ev. ref. lelkész szerdán, e hó 26-án esküdtött örök hűséget *Szabó* Margit urhölgynek, *Szabó* József nagymihályi ev. ref. lelkész szép- és műveltlekű leányának. Az esketési szertartást *Bodon* Barnabás bátori ev. ref. lelkész, a menyasszony nagybátyja végezte. Zavartalan boldogság kísérje a megkötött szép frigyvet!

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselő testülete f. évi február hó 1-ső napján d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart. **Közgyűlés tárgyai:** 1. A f. évben végrehajtandó utműveletek költségvetése. 2. Előterjesztés a régi ref. gymnasium megvásárlása tárgyában. 3. Az építkezési szabályrendeletből kifolyó építkezési díjak módosít. sa. 4. Dick Mór kövezetvám-bérlő kérvénye bérléengedés iránt. 5. Felső kereskedelmi iskola igazgatóságának kérvénye építkezési segély iránt. 6. A fogyasztási adó bizottság választása.

— **Gyűlés.** A miskolci polgár-egylet e hó 30-án tartja évi rendes közgyűlését, melyen a tisztújítás is végbe fog menni.

— **Ipartestületi bál.** A kedélyes, fesztelenség, esél-csap, jókedv, vidám hangulatáról messze földön híres ipartestületi bál ma este lesz megtartva a „Korona“-disztermében, mely valóságos találkozója lesz az iparos-világnak, a legszebb, legbájosabb és legszeretreméltóbb polgári leányoknak és asszonyoknak. A ki igazán jól és vígan akar mulatni, aki meg akar ismerkedni a valódi magyar vendégszeretetről, az jelenjen meg a mai ipartestületi bálon.

— **Farsangi naptár.** A városunkban tartandó multságok, ünnepek és hangversenyek sorrendje a következő:

Január 29-én: A miskolci ipartestület bálja a Koronán.

Január 30-án: A diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár vas- és fémestergályosainak zártkörű táncvigalma a „Koronán“.

Február 1-én: A dal- és önképzőkör (vasuti dalkör) dalestélye a Seper szállóban.

Február 1-én: A rongyos-egylet bálja a „Koronán“.

Február 5-én: A miskolci dalos-egylet dalestélye a Koronán.

Február 12-én: A könyvnyomdászok táncvigalma a „Korona“ szálloda disztermében.

Február 20-án: A miskolci mezőgazdák társas-egyletének bálja a Koronán.

— **Egy úrhölgy bravourja.** Szinte mesébe illő esetről kell számot adnunk. Egy uri kisasszonyról, a ki befut egy égő házba és ott a fullasztó füst, tűzszikra és veszedelmesen tovaferjedő lángok közepette hősiességgel megment, a mit csak tud. Az ember önkéntelenül is gondolkozóba esik, ha elolvassa e hírt. Hogyan? Manapság, a mikor minden tétnek a rúgóját az önzés, a hideg számítás képezi, még mindig akadnak, a kik saját életük kockáztatása mel-

lett a kész veszedelembé rohannak. A jelen esetben pedig az a legcsodálatosabb, hogy a ki halált megvető bátorsággal a tűzbe rohan, az egy bájos fiatal leány, a kit hozzátartozói szeretnek forrón, kimondhatatlanul és féltve, remegve őrzik a legkisebb veszedelemtől is. Az eset a következő: Szerdán este 10—11 óra tájban Sajó-Szentpéteren *Lossonczy* földbirtokos házában tűz ütött ki. A tűz az istállóban keletkezett s pár pillanat alatt az istálló hatalmas, sístergő lángokba borult. Az istállóban ekkortájt nem volt ott a kocsis, pedig a lovak ott voltak. A tüzet a földbirtokosnál vendégségben lévő *Nádassy* Ida vette észre, ki a nélkül, hogy valakinek valamit is szólott volna, határtalan erővel betörte az istálló ajtaját és a lovak megmentéséhez fogott. Fullasztó füstben, színes, csapkozó lángnyelvek ezer és ezer tűzszikrái között behatolt két izben is az istállóba és a lovakat megszabadítva köteleiketől kivezette azokat az udvarra.

— **Halálozás.** Széles, kiterjedt családot ért mély gyász péchujfalusi *Péchy* Gábornak hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytával. A kiadott gyászjelentés így hangzik: Alulírottak, a számos rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel tudatjuk a forrón szeretett jó atya nagyatyja és após: péchujfalusi *Péchy* Gábor úrnak f. hó 27-én esti 9 órakor, a halotti szentségek ajtatos felvétele után, élete 66. évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A felejthetetlen drága halott hamvai január hó 30-án d. u. fél 4 órakor fognak a Sörház-uteza 72. sz. gyászházából, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szent-Anna sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent miseáldozat a Szent-Anna templomban folyó hó 31-én délelőtt 8 órakor fog az Egek Urának bemutatatni. Miskolcz, 1898. január 29. Áldás és béke lengjen drága porai felett! *Dunay* Sándorné sz. *Kiszely* Irén, *Kiszely* Erzsike, *Kiszely* Ilonka, *Kiszely* Jóska, mint unokák. *Benedekfalvi* *Kiszely* Lászlóné szül. *Péchujfalusi* *Péchy* Erzsébet, mint leánya. *Kiszely* László, mint vő. *Dunay* Sándor, mint unoka-vő.

— **Meghívó.** A borsodmegyei orvos-gyógy-szerész-egylet szerdán, febr. hó 2-án d. u. 5 órakor a szokott helyiségben évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet t. tagjait tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Dr. *Ur-sziui* értekezése az anaemia perniciosáról. 2. Bizottsági jelentés a pénztár és könyvtár állásáról. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. A tisztikar megválasztása. Miskolcz, 1898. január hó 26. Dr. *Markó* László, egyleti elnök.

— **Végtárgyalás.** A rablógylkosság vádjával íterhelt *Hatala* János bünpörében a bünügyi végtárgyalás — melyről részletes és kimerítő tudósítással fogunk szolgálni — február hó 3-án lesz. A vádhatóságot *Dubay* kir. alügyész képviseli, a vádlottat pedig dr. *Vajda* Adolf ügyvéd fogja védeni.

— **Elgázolás.** Tegnap reggel történt a könnyen végzetessé válható dolog. *Molnár* István parasztgazda csak ritkán vesz magának fáradságot, hogy felüljön a bakra és maga hajtsa lovait. Fiára, egy tizenhárom éves gyermekre bízta lovait és a gyermek merő pajkosságból többször a lovak nyaka közé vágott. Csak úgy repült a kocsi a Király-utca felé. Az egész éjjel járatott lovak a sűrű ostorcsapásoktól megrémülve, legyőzték: fáradságukat és futottak teljes erejük-ből. Így történt azután, hogy *Rausch* János pékinas a lovak alá került. Az egyik ló mellére taposott, a másik összerugdosta. A lovak egy pillanatra megállottak, mert ösztönük nagyobb volt, mint a bakon ülő gyermek esze. A kocsisgyerek erre megijedt, félt, hogy felismerik és éretlen eszével megdölgatlanul a lovak közé vágott. A lovak nagyokat prűszkölve, megrántották a kocsit és a kerekek keresztül mentek a szerencsétlen pékinason. De a kocsi már tovább nem mehetett, mert a nagy népcsődület feltartotta utjában. *Molnár* István egyébként keservesen

meg fog bűnhődni gondatlanságáért, hogy lovait olyan kezekre bízta, a melyek nem értenek még a hajtáshoz sem.

— **Színház rovatunk** mai számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt, — a hiányt jövő számunkban pótoljuk.

— **Egy kisasszony** helybeli vállalatnál alkalmazást nyerhet, czim e lap kiadó hivatalában.

— **Egy finom dió-torta** egy korona. Kifűző friss apró teasütemény 1 klg. 2 frt, francia praliné 1 klg. 2 frt, valódi udvari cognac 1 próbáüveg 1 korona, kapható: a **Megay** cukrászdában és annak főközlétében Erzsébetter, a gőzfürdővel szemben.

— **Általános tudott dolog**, hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál a csukamájolaj az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar, különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevinni, amióta Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész, a már minden gyógyszerárban kapható teljesen szag és íz nélküli Zoltán-féle csukamájolajat forgalomba hozta. Főraktár Miskolczon: Baruch Gyula, dr. Szabó Gyula, Balog József és Rácz Jenő gyógyszerárjaiban és Szabó Béla droguériájában.

— **Alapos oktatás felnőtteknek!** Az egyszerű és kettős könyvvitelt kereskedelmi levelezés és számvetést, szép- és helyesírást, valamint a váltóismét a legújabb gyakorlati és könnyű felfogású tanmódszerem alapján **minden írástudó nálam**, úgy magyar, mint német nyelven **a legrovidebb idő alatt alaposan megtanulhatja.** Spronz Dávid, néptanító. Lakik: *Kis-Hunyad-utca 64. sz.*

Irodalom és művészet.

— **Költemények.** Pásztor Zoltán városi tisztviselő, a miskolczi daláregylet titkára egy kötet költeményt ad ki. Pásztor Zoltán neve eddig megjelent költeményeiből eléggé ismeretes olvasó közönségünk előtt, éppen azért nem szükséges az ő vers-kötetét hosszabb kommentárral kísélni. A kik élvezetet találnak a teremtő lélek egyszerű, természetes megnyilatkozásában, azok bizonyára szívesen fogják olvasni Pásztor Zoltán költeményeit. E költeményeket szerző a következő „Előszó“-val bocsátja utnak:

Előszó.

Csokorba kötve dalaim!
Kiadlak titeket.
Aggódva néző szemeim
Kísérei léptetek.
Nem bécztetön születtetek,
De nyájas völgybe' lenn,
Hol fergeteg ibolyátót
Lotörni képtelen.
Nem volt mer sz az alkalom,
Mít eszme ihletett,
Hol ez kinyilt, esend, nyugalom
Tartott szép ünnepet.
Során sines átok, kárhozat,
Mély örvény nem kereng;
Inkább — ha a képlet megáll —
Fölötte béke leng.
Nos és ha ily mezben kiállsz,
Ki néz rád gyermekem?!
Vajjon ki fog szeretni hűn
Kedvességem nekem.
A nagy világ zsongásiban
El fogsz tán veszni te;
Hajh akkor az én szívem is
Sokat veszítene
Szálaitok külön-külön
Mélyén neveltem én,
S lelkem szelid virányain
Szerényen ültetém.
A hang, mi zendül bennetek,
A mint jött, oly szabad.
Ha bús, ha vig, érzelmeim
Forrásból fakad.
— Most menj csokor; a nagy világ
Szeretni is tud ám.
Hallgassa meg, mily dal fakadt
Lelkem virulatán

Az előfizetésre szóló felhívás a következőleg hangzik:

A lapokban időközönként szétszórtam megjelent verseimből, melyeket szép vármegyénk és kedves városunk n.-érdemű közönsége annak idején tálán némi figyelembe is részesített; továbbá eddigelé főközlétben őrzött, kiadatlan szerény dolgozataim közül költemények czim alatt egy jókora kötetet óhajtván kiadni, azon tiszteletteljes kérelemmel járulok t. czimed és a nagy közönség elé, hogy czélem elérésében — verseimnek előleges elfogadása, illetve az előfizetési felhívás aláírása s jóakaró, szíves irodalom-pártoló ismerősei körében eszközendő gyűjtése és megrendelése által — engemet kegyesen támogatni sziveskedjék. Verskötetem fűzve (ára 1 frt) és csinosan bekötve (ára 2 frt 50 kr.) finom velin papíron, választékos nyomással f. évi május 1 én fog megjelenni; miért is mély tisztelettel kérem, hogy e felhívást aláírva, vagy a nélkül, legkésőbb f. évi április hó 10-éig czimemre (Széchenyi-utca 54. sz. a.) beküldeni méltóztassék. Miskolcz, 1898. január hó. Hazafüni üdvözléssel: *Pásztor Zoltán.*

Közönség köréből.

IV.

A légszesz csövezetek.

A legnagyobb baj a házaknak légszesz-vezetékkel való berendezése alkalmából onnan szokott származni, hogy egyesek kisebb méretű csöveket kívánják, mivel azon téves hiszemben vannak, hogy ez által a berendezés költségeinél megtakarítanak és azt gondolják, hogy nagyobb méretű csöveken több gáz fogy el. Ennek már kezdettől fogva gyakori káros következményei voltak, a mennyiben nehezíti és drágítja az esetleges későbbi kibővítést és főoka a nyomás csekélységére vonatkozó panaszoknak. „*Keskeny méretű, szűk öblű csövek mindig károsak, nagyobb méretűek soha.*“ Az ugyan felépülő házaknál már előre kell gondoskodni nagyobb méretű csövek alkalmazásáról, az esetleg később felállítandó fűtő- vagy fürdőszobákhoz használni szokott vízmelegítő kályhák, illetve a légszesz-vezeték hosszabbítására való tekintettel.

Uj légszesz-vezeték légmentessége magas nyomással lesznek megvizsgálva. Ily vizsgálatok időről-időre ismétlendők, főképpen ott, hol hosszabb idő óta a légszesz nem használtatott és arra ismét szükség van.

Ezenkívül érdekében áll a fogyasztónak vezetéket következő és egyszerű módon annak légmentességéről magának meggyőződést szerezni: Az összes légszesz csapok szorososan elzárandók, azután az óra állása pontosan feljegyzendő és ha az óramutató még így is 1 óra lefolyása után valamivel tovább haladt, úgy a vezeték nem légmentes. Ily esetben, valamint akkor is, ha egyes helyiségekben gázszag érezhető, a légszesz gyár azonnal értesítendő. Erősebb gázszag észlelésénél gondoskodni kell a helyiségnek megfelelő szellőztetéséről és lángokat vagy tüzet ily esetben nem szabad a helyiségben megtűrni.

Miután a csövekben víz, naphtalin vagy rozsa ülepedhet, illetve képződhetik, ennél fogva ajánlatos a csöveket időről-időre, mint az utcái csatornákat kitisztítani.

Már meglévő légszesz-vezeték bővítésénél következő eljárás alkalmazandó: Vagy egy újabb megtelevő főcső helyezendő a régi helyébe, vagy egy második vezeték a már meglévő mellé fektetendő. Régi vezetéket

csak azon esetben lehet meghosszabbítani, illetve ebből elágazásokat eszközölni, ha annak mérete a hosszabbítás arányának megfelel. Minden esetre azonban a lángok szaporodásával hasonló arányú légszeszóra felállítása szükséges.

A leggyakrabban felmerülő panaszok „keves nyomás“ vagy „rossz gáz“ miatt csakis a csekélyebb méretű csövek és kisebb lángú óráknak tulajdoníthatók.

Tény, hogy valamennyi égő csak bizonyos nyomásnál felel meg a czélnak, de téves azon állítás, hogy annak magas-fokú nyomásnak kell lennie. „*Csekélyebb nyomás nagyobb égőnél*“ minden tekintetben jobb, mint megfordítva. A légszeszgyár meghatározott nyomás adásának betartására van kötelezve. Néha egyes fogyasztók a túlságos, mások ellenben a csekélyebb nyomás miatt panaszoknak; melyből következik, hogy ennek nem a légszeszgyár az oka. Ehhez hasonló a „*rossz gázra*“ vonatkozó panasz. A légszesz minősége hivatalosan megvizsgálatik és az mindig jobb, mint az előírás szerinti. Ha tehát az egyes panaszok nem a vezetékek hiányossága miatt merülnek fel, úgy az csakis mindinkább az erősebb fényt iránt fokozódó igényeinkben keresendő.

A nyomás szabályozása.

Magas nyomást olyként lehet szabályozni, hogy ily czélra alkalmas égőt használunk és ezenkívül a gázóra mellett egy nyomás-szabályozó készüléket alkalmazunk, a mi által mindig egyforma, nyugodt lángot nyerünk.

Világítás metszett-égővel.

Daczára annak, hogy a metszett vagy két lyukkal ellátott égőket úgy a zárt, mint ujított helyeken az izzóégők mindinkább kiszorítják, mégis vannak esetek, midőn az előbbieket alkalmazása szükséges; minélfogva ily égők alkalmazásánál a következők veendő figyelembe: A lángok inkább magasak, mint szélesek legyenek és oldalvást éppen úgy nem szabad alul hegyesnek, mint fölül szögletesnek lennie, mert csakis ily alakú lángot szolgáltató égő tökéletes és minden más alakú láng ugyanazon fényerőkhöz több gázt fogyaszt. Ha egy égőnél a kívánt fényt csak olyként nyerhető, ha a láng szögletes és zúg, úgy ez egy nagyobb égővel cserélendő ki, mely ugyanazon fényt kevesebb gázfogyasztás és nyugodt lánggal szolgáltatja.

Ha a láng kettősnek látszik, úgy az égőnek finom nyílása a portól kitisztítandó, mit a légszeszgyárnál kapható égőfűrész, vagy vékony hólyagpapírral lehet eszközölni.

Gázizzófény.

A gázizzófény a régebbi gázvilágítási égők-től annyiban különbözik, hogy nemcsak a láng világít, hanem egy vegyi folyadékba mártott harisnyaalakú szövet, ehhez külön előállított égőre alkalmazva adja az izzófényt. Ezen égők olyként vannak készítve, hogy óránkénti 100 liter gáz fogyasztással 60—80 gyertyafényerőt adnak. Kisebb égő 60 liter gázfogyasztással felényi fényerőre is előállítható.

Az izzófényégők kezelésénél következők veendő figyelembe:

A meggyújtás *felülről* történjen és mielőtt annak meggyújtására a gyufa fölibe tartatik, az égőcsap kevés ideig nyitva tartandó, vi-

gyázni kell azonban, hogy a gyufa elégett része az üveghengerbe ne essék. Ha a láng már ég, az égőcsap annyira visszazárandó, míg a megfelelő fényt elnyerjük. Meggyújtásnál előfordulhat, hogy a láng visszacsap, mely körülményt gyenge, nyugtalan és sárgás színéről lehet megismerni, ezen esetben az égőcsap azonnal elzárandó és a láng újból meggyújtandó.

Néha az égő elkezdi fűtyölni vagy zugni. Ha ez esetben az égőcsap szabályozása vagy az egőn levő szellentyűk egy részének betömése sem szünteti meg a zajt, úgy az üveghenger az égővel együtt leveendő és az égő csőben lévő négy apró nyílás vékony tű- vagy lőszőrrel kitisztítandó.

Az üveghenger gyakori tisztítása főleg, ha pedig ez történik, úgy nem szabad folyadékkal mosni, hanem *rálehelés* után tiszta ruhával letörölni.

Nagyon ajánlatos oly égőket alkalmazni, melyek gyújtó készülékkel vannak ellátva, a mennyiben azáltal az izzótestek megkíméltetnek.

Gázfűző- és fűtő-készülékek.

Ezeknek kiválasztására a számos különböző gyártmányok miatt külön szabály nem allítható fel, kívánatra azonban ezekre vonatkozólag a gázgyár készséggel ad felvilágosítást.

Zárszó.

Világítást, fűtést és erőátvitelt mai időben a gázgyártól bármely mennyiségben és a legnagyobb kényelemmel oly olcsón lehet beszerezni, hogy a jövőnek csakis az lehet jelszava:

„Ne legyen ház légszész nélkül.“

Felelős szerkesztő és laptulajdonos.

Ruttkay Menyhért.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult testvérünk és sógorunk **Tóth István** temetése alkalmából tanúsított szíves fáradozásukért és áldozatkészségükért, a diós-győri vas- és acélgár kőműves uraknak ezennel hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Miskolcz, 1898. január 26.

Szűcs Pál és neje, sz. *Tóth Anna*.
Bohus Béla és neje, sz. *Tóth Julianna*.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n.-érdemű gázfogyasztó közönség szíves tudomására hozni miszerint f. évi január hó 1-től **a légszész árát köbméterenként 15 krra szállítottuk le.**

A coaks ára a gyár telepén métermázsánként **1 frt 70 kr.**, házhoz szállítva **1 frt 80 kr.**

A kátrány ára métermázsánként **4 frt.**

Teljes tisztelettel

a miskolci légszészgyár igazgatósága.

D' WÄGNER és TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG

BUDAPEST
IX. TINOBY-UTCA 3
(a Gizella malom mögött.)

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE és ELLÁTÁSA.
SÖR és BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLÉKEK.
FÉMONTÓDE
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

KÉPES ÁRÉGYÉK INGYEN ÉS BERMENTÉSEN

FOLYÉKONY SZÉNSAV

99% on és lörv. betétisifon

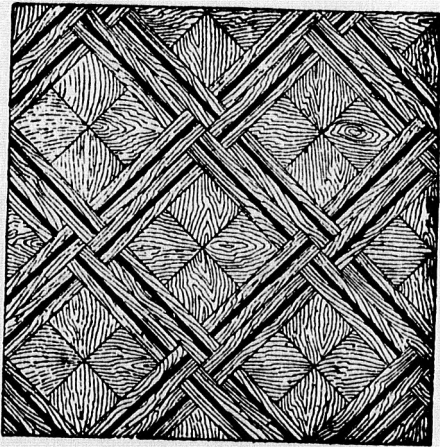
lörv. véd. szikvizgép

FÖRV VED. SÖR- ÉS BORKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK

Genzovits Ödön

első kassai koczkapadló-gyár Kassán, Holló-utca 3. sz.

Ajánlja **amerikai és tábla-parketjeit** kitűnő minőségű anyagból, továbbá elvállalja helyben és vidéken bármily

**épületeknek
parketirozását**

versenyképes árak mellett.

Csinos és izléses kivitel!

Mintalappal szívesen szolgál.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

„Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére“

Ő cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.

Ezen intézetnél, mely kedvező feltételeinél fogva naponta nagyobb tért hódít, csekély áldozattal igen lényeges anyagi segítyt biztosíthat minden gondos apa fiának ama időre, midőn katonai szolgálati kötelezettségét teljesíti, vagy be nem soroztatás esetén ama célra, hogy tanulmányait folytathassa, vagy polgári életpályáját megalapíthassa.

A hazafias cél, melyet **»az első biztosító intézet katonai szolgálat esetére«** követ, legfelsőbb helyen a legnagyobb helyeslésre és leghatásosabb támogatásra talált, mit az is bizonyít, hogy **»Ő cs. és kir. fensége József főherceg az intézet védnökségét elfogadta.**

Ezen humanus intézet egész tiszta nyereségét tagjainak javára fordítja. Tervezetekkel és mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál az intézet helybeli főügynöksége, hol a díjak is fizetendők.

Kemény Péter,

Belgrád-utca 1. a/3 szám.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

Ügynökök magas jutalék esetleg fix fizetés mellett is alkalmaztatnak.

Kiadó.

Szemere-utczai 11. sz. házban
f. évi május 1-től

egy udvari lakás,

mely 3 szép nagy szobából és a hozzá-
tartozókból áll;

és azonnal is kiadó:

**egy istálló
kocsiszinnel,**

mely kisebb **asztalos, esztergá-
lyos** stb. iparos-műhelynek vagy rak-
tárnak is alkalmas.

Értekezhetni a háztulajdo-
nossal az első lakásban.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál hasz-
nálható állandó sikerrel: **csipőfájás, ideg-
fájdalom, helybeli csúsz, hátszagatás,
hátgyöngeség, hátgerinczbántalmak,
hörghurut, asthma, megrándulások,
idegbántalmak, az izületek benasága**
stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges bekül-
dése mellett bérmentve 75 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Buda-
pest, VI., Váci-körút 17.

Kapható **Miskolczon Balog József,
Baruch Gyula, Rácz Jenő és Szabó
Gyula** dr. gyógyszerész uraknál.

**Óvadékképes szolgálta
azonnali belépéssel
felvétetik**

a Trieszti ált. biztosító társaság
miskolczi főügynökségénél.

Czenteri, királdi és sajó-szent-péteri

kőszénbányák

kizárólagos főraktára

MISKOLCZON.

A nagyérdemű közönség b. figyel-
mébe ajánlom a legjobb minőségű

czenteri, királdi és s.-szent-péteri

kőszén

eredeti legjutányosabb árakban a tiszá-
vidéki és gömöri vasutállomásra, valamint
házhoz szállítva ugy kicsinyben, valamint
egész kocsis rakományban.

**A megrendelések azonnal
foganatosítanak.**

Számos megrendelést kér

FISCHMANÓ.

Van szerencsénk a nagyér-
demű közönségnek szobafűtésre
legjobb **bánszállási Cen-
ter-állomáson** feladott

első rendű darabos kőszén
5 métermázsán felül minden mennyiségben, házhoz
szállítva **100 kg-ronként 68 kr-ért** ajánlani.

Megrendelhető:

Wilhelm Herman és Társa

szállítási hivatalnál, Széchenyi-utca 31.

Egész kocsis rakományánál árendedmény.

Kizárólagosan csak nálunk kapható.

Ugyanott bolti átványok eladóak.

Neumann József

tűzifa- és kőszénüzlete Miskolczon, Vay-út 9. szám alatt,

ajánlja kitűnő minőségű

kazinczi darabos kőszénét házhoz szállítva 100 klgknt 65 kr.

kazinczi kőszén a miskolcz-gömöri állomáson

levő raktárban 100 klgknt 57 kr.

I. osztályú tölgy hasábfa I kocsis (2 méter) 5 frt 10 kr.

I. osztályú bükk hasábfa I kocsis (2 méter) 5 frt 60 kr.

Megrendelés fölvételi helyek Miskolczon:

Nagy Miklós úr csemege- és fűszerüzlete Városháztér, **Békefi**

Andor úr csemege és fűszerüzlete Széchenyi utca és **Goldstein**

Mór úr Király-utca 4-ik szám.

Porosz-kőszén házhoz szállítva 100 kg. 1.50 kr.

Kitűnő minőség- és teljes súlyért szavatol:

Neumann József.

A legjobbnak bizonyult házi-szer az emésztés
rendbentartására, rendszeres vérkeringés előidéző-
sére, a vér elromlott és hibás alkatrészei eltá-
volítására (az egészség fentartására nézve az
alappfeltételek és gyomor-bajok gyors és biztos
mellőzésére pl. étvágyhiánytól savanyús fel-
bűfögés, puffadás, felhúvódás, hányingerlés, has-
és gyomorfájás, gyomorgöres, a gyomor tuler-
helése esetében, nyálkásodás, vértolulás, aranyér,
női bajokban, bélbetegségek ellen, használ a
40 év óta kipróbált

dr. Rósa-féle élet-balzsam

Mindenféle gyuladások, sebek és kelések el-
len, azok gyökeres meggyógyítása végett, a
gyuladás megszüntetését eredményező, **tej-
apadás** és a női emlők keményedése esetei-
ben, a gyermekek elválasztásánál: kelések, vér-
daganatok, az ujjakon mutatkozó fergesedé-
sek eseteiben, vagy ugyanezen bajoknál a lába-
kon; kérgesedéseknél, kelések ellen, torok-
daganatok, hájppuffadások stb. ellen az **ötven
év óta** bevált

prágai házi kenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-tárából Prága 203-III.

Ezen szer feleleveníti az emésztés teljes mű-
ködését, új és **tiszta vért** készít és biztos, az
egész világon elterjedt hatásosnak bevált népies
gyógyszer.

I palac k 50 kr., dupla palaczk 1 frt. P.stán
20 krral több.

A gyógyulás fájdalom nélkül következik be, a
kenőcs gyógyító befolyása alatt.

Szelencékben 25 és 35 kr. Postán 6 krral
drágább.

Óvás!

Mindenki csak a **FRAGNER B.**-féle gyógyszer-
tár (Prágában) eredeti készítményeit szives-
kedjék kérni, hogy a göngyölés minden része a Dr. Rósa
balzsamánál az itt látható kerek védjeggyel legyen
ellátva; míg a prágai házi kenőcs göngyölésének minden
részén az itt látható háromszögletű védjegy látható. Min-
denki, aki nekem egy hamisítást bemutat vagy beküld, jutalomban részesül.

Ezer és ezer bizonyítvánnyal bírok, melyeket felmutatni kész vagyok.
Raktárak Budapesten: **Török J.** és **Esger A.** gyógyszer-tárban, **Thalmayer és Seit** és
Kochmeister utódjainál. — **MISKOLCZON: dr. Szabó Gy., Baruch Gy., Újházy
K., Rácz J. és Balog J.** urak gyógyszer-tárban.

Főraktár a
készítőnél

FRAGNER B.

gyógyszer-tár „a fekete sashoz”
Prága, Ecke der Spornergasse 203.

Postai küldemények azonnal.